

Številka: 61008-1/2017-7
Datum: 7. december 2017

LOKALNI PROGRAM KULTURE OBČINE BENEDIKT ZA OBDOBJE 2018-2021

PREDLAGATELJ: Župan Občine Benedikt

GRADIVO PRIPRAVIL: Občinska uprava Občine Benedikt

POROČEVALEC: Darja Zemljina, Referentka za upravne, stanovanjske in splošne zadeve

PREDLOG SKLEPA:

Na podlagi 14. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/ (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/07 – odl. US, 56/08, 4/10, 20/11, 100/11 – odl. US, 111/13 in 68/16), 4. člena Pravilnika o sofinanciranju programov na področju kulturnih dejavnosti v občini Benedikt (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 50/15) in 14. člena Statuta Občine Benedikt (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 14/11) Občinski svet Občine Benedikt sprejme Lokalni program kulture občine Benedikt za obdobje 2018-2021.

**LOKALNI PROGRAM KULTURE
OBČINE BENEDIKT
ZA OBDOBJE 2018-2021**

Benedikt, december 2017

Na podlagi 14. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/ (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/07 – odl. US, 56/08, 4/10, 20/11, 100/11 – odl. US, 111/13 in 68/16), 4. člena Pravilnika o sofinanciranju programov na področju kulturnih dejavnosti v občini Benedikt (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 50/15) in 14. člena Statuta Občine Benedikt (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 14/11) je Občinski svet Občine Benedikt na svoji ____ redni seji dne _____ sprejel

**LOKALNI PROGRAM KULTURE
OBČINE BENEDIKT
ZA OBDOBJE 2018-2021**

1. člen

Občinski svet Občine Benedikt sprejme Lokalni program kulture občine Benedikt za obdobje 2018-2021.

2. člen

Lokalni program kulture občine Benedikt za obdobje 2018-2021 prične veljati z dnem sprejema na Občinskem svetu Občine Benedikt in se objavi v Uradnem glasilu slovenskih občin.

Številka: 61008-1/2017-
Benedikt,

Milan GUMZAR
župan

OBRAZLOŽITEV

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/ v 14. členu določa, da lokalna skupnost sprejme svoj lokalni program za kulturo za obdobje štirih let, ki lahko vsebuje tudi dolgoročne usmeritve. Sprejemanje dokumenta za daljše časovno obdobje naj bi izvajalcem kulturnih programov in projektov zagotovilo bolj konstantno programsko delovanje in stabilnejše sofinanciranje.

Pravna podlaga za sprejem LPK

- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/ (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/07 – odl. US, 56/08, 4/10, 20/11, 100/11 – odl. US, 111/13 in 68/16)
- Pravilnik o sofinanciranju programov na področju kulturnih dejavnosti v občini Benedikt (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 50/15)
- Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Benedikt (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 34/12)

Namen LPK

Sprejem dokumenta kot podlage za izvedbo javnih razpisov in pozivov za sofinanciranje kulturnih dejavnosti ter izvajalcev javnih kulturnih programov in projektov.

Lokalni program kulture izhaja iz obstoječega stanja kulture v občini Benedikt, s pogledom v prihodnost. Opredeljuje področja kulture, kjer se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine, spodbuja, sofinancira oziroma subvencionira posamezne kulturne dejavnosti in načrtuje investicije v javno kulturno infrastrukturo. V lokalnem kulturnem programu je določen zlasti obseg in vrsta javnih kulturnih dobrin, prioritete vsebine ter deleži sredstev za posamezne kulturne programe in projekte, ki se sofinancirajo iz javnih sredstev.

Lokalni program kulture omogoča pogoje za čim bolj skladen razvoj kulture v občinskem kulturnem prostoru, pogoje za dvig kulturne ustvarjalnosti, večanje dostopnosti kulturnih dobrin ter pogoje za spodbujanje kulturne raznolikosti. Z njim se vzpostavlja ravnotežje med ohranjanjem kulture in njenim razvojem.

Zapisano je uresničljivo, vendar bodo potrebna velika angažiranja posameznikov, društev, zavodov in vseh drugih nosilcev kulture, zlasti pri pridobivanju različnih virov financiranja, ki bodo pomembno dopolnilo proračunskim. Za uresničitev predstavljenih ciljev bo potrebno stalno in skrbno sledenje evropskim in drugim razpisom, kar mora biti skrb vseh, ki skrbijo za kulturno podobo lokalne skupnosti.

Občinskemu svetu predlagamo, da sprejme sklep v predlagani obliki.

Kazalo vsebine

1	UVOD	6
1.1	Izhodišča in namen priprave Lokalnega programa kulture občine Benedikt.....	6
1.2	Cilji priprave Lokalnega programa kulture občine Benedikt	7
1.3	Pravne podlage za sprejem Lokalnega programa kulture občine Benedikt.....	7
1.3.1	Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo.....	7
1.3.2	Dokumenti občine Benedikt.....	7
2	OPIS SEDANJEGA STANJA.....	8
2.1	Institucionalizirana kultura.....	8
2.1.1	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti.....	8
2.1.2	Knjižnica Lenart	8
2.1.3	Pokrajinski muzej Maribor	8
2.2	Ljubiteljska kulturna dejavnost.....	9
2.2.1	Kulturno društvo Benedikt	9
2.2.2	Kulturno etnografsko društvo Vrelec Benedikt.....	9
2.2.3	Kulturno-glasbeno društvo BENEDICTUS	10
2.2.4	Glasbeno-turistično društvo »Klapovüh« Benedikt	10
2.2.5	Glasbeno umetniško društvo MUSICA LEVARES, Muzikoterapija	10
2.2.6	Majda Fras Leva, samozaposlena v kulturi.....	11
2.2.7	Twirling, mažoretni in plesni klub Benedikt	11
2.2.8	Zveza kulturnih društev Slovenskih goric.....	12
2.2.9	Cilji na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti.....	12
2.2.10	Izpostavitve najbolj značilne problematike društvenih dejavnosti.....	12
2.2.11	SWOT analiza.....	13
3	JAVNI INTERES NA PODROČJU KULTURE	13
3.1	Opredeleitev javnega interesa za kulturo	13
3.1.1	Ljubiteljske kulturne dejavnosti.....	14
3.1.2	Kulturni programi in projekti.....	14
3.1.3	Varstvo kulturne dediščine	15
3.1.4	Knjižnična dejavnost.....	15
3.1.5	Založniška dejavnost.....	15
3.2	Stanje javne kulturne infrastrukture oziroma nepremičnin	16
4	NALOGE LOKALNE SKUPNOSTI NA PODROČJU KULTURE	16
4.1	Financiranje kulturnih programov.....	17
4.1.1	Sofinanciranje kulturnih programov in projektov v Občini Benedikt.....	17
4.1.2	Sofinanciranje programov na področju kulturnih dejavnosti v občini Benedikt.....	17
4.1.3	Pogoji za sofinanciranje in način razdelitve sredstev.....	18
4.2	Investicije v kulturi	18
4.3	Vzpostavitev Zavoda za turizem in kulturo	18
5	ZAKLJUČEK.....	19

1 UVOD

Lokalni program kulture občine predstavlja programski in izvedbeni dokument, ki določa usmeritve ter izvedbo osnovnih nalog in storitev na različnih področjih kulture ter postavlja smeri razvoja in prioritete občinske kulturne politike. Predmetni dokument določa predvsem obseg in vsebine javnega kulturnega interesa s tem, da skuša v čim večji meri zagotavljati pogoje za uresničevanje javnih kulturnih dobrin ter izbrati odgovorne nosilce in podporne mehanizme za njegovo realizacijo.

Pravna podlaga za sprejem lokalnega programa kulture je 14. člen Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo – ZUJIK-UPB1 (Uradni list RS, št. 77/2007, 56/2008, 4/2010, 20/2011, 100/2011 in 111/2013). Predlagatelj programa je župan, na koncu pa ga sprejme občinski svet.

Pri uresničevanju kulturnih dobrin imata posebno mesto v naši občini ljubiteljska in društvena dejavnost. Tako se javni interes za kulturo uresničuje predvsem skozi delovanje kulturnih in turističnih društev.

Podporne naloge izvajajo tudi Osnova šola Benedikt, Zveza kulturnih društev Slovenskih goric in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti. To so ključne organizacije, ki povezujejo in nudijo pomoč društvom na področju ljubiteljske kulture.

Občina Benedikt je ponosna na svojo kulturno dediščino, ki jo predstavljajo dobrine, podedovane iz preteklosti in so po svoji vrednosti neprecenljive in nenadomestljive. Osnovna kulturna funkcija kulturne dediščine je njeno neposredno vključevanje v prostor in aktivno življenje v njem, predvsem na področju vzgoje, posredovanja znanj in izkušenj preteklih obdobij ter krepitev narodove samobitnosti in kulturne istovetnosti. Uporaba dediščine prispeva k njenemu ohranjanju, ohranjanje dediščine pa tako prispeva tudi h gospodarskemu razvoju in k atraktivnejšemu življenjskemu in delovnemu okolju v naši občini.

Lokalni program kulture izhaja iz obstoječega stanja kulture v Občini Benedikt s pogledom v prihodnost. Opredeljuje področja kulture, kjer se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine, spodbuja, sofinancira oziroma subvencionira posamezne kulturne dejavnosti in načrtuje investicije v javno kulturno infrastrukturo. V lokalnem programu kulture se določi zlasti obseg in vrsta javnih kulturnih dobrin, prioritete vsebine ter deleži sredstev za posamezne kulturne programe in projekte, ki se sofinancirajo iz javnih sredstev.

Lokalni program kulture omogoča pogoje za čim bolj skladen razvoj kulture v občinskem kulturnem prostoru, pogoje za dvig kulturne ustvarjalnosti, za večanje dostopnosti kulturnih dobrin in ustvarjanja ter pogoje za spodbujanje kulturne raznolikosti. Z njim se vzpostavlja ravnotežje med ohranjanjem kulture in njenim razvojem.

1.1 Izhodišča in namen priprave Lokalnega programa kulture občine Benedikt

Državni zbor Republike Slovenije decembra 2013 sprejel novelo Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo. 14. člen navedenega zakona zavezuje vse občine, da oblikujejo in sprejmejo Lokalni program kulture za obdobje štirih let.

Lokalni program kulture občine Benedikt je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike, ki izhaja iz doseženega položaja kulture v občini in ugotavlja vlogo kulture v razvoju občine ter javni interes zanjo. Opredeljuje prioritete na področju kulture, cilje in ukrepe za doseg ciljev, načrtuje investicije v javno kulturno infrastrukturo, določi čas za njihovo uresničitve ter kazalce, po katerih se bo merilo njihovo doseganje. Z lokalnim programom kulture se določijo temeljni strateški cilji, namen samega programa pa je urediti in predvideti način izvajanja kulturne politike ter spodbuditi nadaljnji razvoj kulture. Smernice, ki sestavljajo strateški del programa, predstavljajo prioriteto delovanja občine v naslednjih štirih letih oziroma v primeru dolgoročnih usmeritev tudi dlje, in so osnova za nadaljnje ukrepanje na posameznih področjih. Lokalni program za kulturo sprejme občinski svet in sicer za obdobje od leta 2018 do leta 2021.

Sprejet Lokalni program kulture predstavlja podlago za sofinanciranje izvajalcev kulturnih programov, prireditev in drugih dejavnosti na področju ljubiteljske (neprofesionalne) kulturne dejavnosti v občini.

1.2 Cilji priprave Lokalnega programa kulture občine Benedikt

Lokalni program kulture je temeljni programski in izvedbeni dokument, ki postavlja prioritete občinske kulturne politike in neposredno odgovarja na ključne probleme posameznih področij kulture. Dokument izhaja iz zgodovinskega položaja in razvoja kulture na tem območju, upošteva njene prednosti in slabosti ter zagotavlja pogoje za ohranjanje in razvoj kulture in njenih lokalnih posebnosti glede na nevarnosti in priložnosti, s katerimi se bo v naslednjem obdobju ta soočala. Hkrati opredeljuje načine in možnosti za dvig kulturne ustvarjalnosti in poustvarjalnosti za večanje dostopnosti kulturnih dobrin občanom in spodbujanje kulturne raznolikosti.

Ta dokument bo skladno z zakonom ustrezna strateška podlaga za izvajanje kulturne dejavnosti in iz njih izhajajočih ukrepov v naslednjem razvojnem obdobju, hkrati pa bo predstavljal skupni temelj za usklajeno in premišljeno delovanje vseh deležnikov na področju kulture in javnih politik v občini Benedikt.

Vsekakor ostaja cilj občine krepiti povezave med kulturo in ostalimi področji v našem kraju, kot so izobraževanje, šport in turizem, z namenom da kultura seže čim širše na področje družbenega življenja in zaobjame raznolike ciljne skupine občanov. Želja občine je tudi večanje njene prepoznavnosti skozi kulturno dejavnost in s tem večanje kulturnega turizma v občini.

1.3 Pravne podlage za sprejem Lokalnega programa kulture občine Benedikt

1.3.1 Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo

Državni zbor Republike Slovenije je decembra 2013 sprejel novelo Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK) in 14. člen zakona po novem zavezuje vse občine, da oblikujejo in sprejmejo lokalne kulturne programe za obdobje štirih let, mestne kot samostojne dokumente, druge pa kot samostojne ali kot sestavne dele drugih občinskih razvojnih dokumentov. Javni interes na področju kulture uresničujejo država in lokalne skupnosti samostojno na podlagi zakonodaje, nacionalnega oziroma lokalnega programa za kulturo, programa dela ter letnega izvedbenega načrta, ki obsega finančni načrt z obrazložitvijo (22. člen ZUJIK).

1.3.2 Dokumenti občine Benedikt

Obveznost občine pri sprejemu spodaj navedenih aktov je, da smiselno upošteva:

- kulturno ustvarjalnost,
- dostopnost kulturnih dobrin,
- razvoj slovenskega jezika,
- slovensko kulturno identiteto,
- skupni slovenski kulturni prostor,
- mednarodno povezanost in uveljavitev slovenske kulture in umetnosti v mednarodnem prostoru.

Pri oblikovanju in sprejemanju Lokalnega programa za kulturo smo upoštevali še:

- veljaven Odlok o proračunu občine Benedikt za leto 2017 (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 64/2016 in 46/2017) in kasneje vsakoletno veljavni proračun za leto 2018, 2019, 2020 in 2021,
- Strokovne zasnove varstva kulturne dediščine za območje občine Benedikt (Maribor, februar 2008),
- Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Benedikt (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 34/2012),
- Pravilnik o sofinanciranju programov na področju kulturnih dejavnosti v občini Benedikt (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 50/2015).

2 OPIS SEDANJEGA STANJA

Kulturno dogajanje v občini Benedikt je zaradi preglednosti potrebno ločiti na dve glavni področji.

Prvo področje je tako imenovana institucionalizirana kulturna sfera (javni zavodi – kulturne ustanove), v drugo področje, imenovano ljubiteljska kultura, pa uvrščamo društva, njihove zveze in vse ostale kulturne ustvarjalce posameznike.

2.1 Institucionalizirana kultura

Pod institucionalizirano kulturo uvrščamo javne zavode oziroma kulturne ustanove, ki jih je za ta namen ustanovila občina oziroma država, njihov osnovni ali pretežni del dejavnosti pa je kultura oziroma njena sorodna področja.

Na področju kulture in njej povezanih sorodnih dejavnosti v občini delujejo naslednji registrirani zavodi ali ustanove:

- Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Lenart,
- Knjižnica Lenart,
- Pokrajinski muzej Maribor.

2.1.1 Javni sklad RS za kulturne dejavnosti

Na območju občine Benedikt deluje Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Lenart (v nadaljnjem besedilu sklad). Sklad predstavlja organizirano, kulturno, izobraževalno, svetovalno in posredniško institucijo za različne ljubiteljske kulturno-umetniške dejavnosti. Je državna institucija in osrednja organizacija slovenske ljubiteljske kulture, financirana s strani države in lokalne skupnosti, ki z mrežo izpostav in zvezo kulturnih društev po celotni državi nudi strokovno in organizacijsko pomoč. Med temeljne cilje sklada uvrščamo spodbujanje kulturne ustvarjalnosti, ustvarjanje pogojev za kulturno udejstvovanje, spodbujanje raznolikosti kulturne produkcije, kakovost kulturnega udejstvovanja in omogočanje dostopnosti kulturnih vsebin v celotnem slovenskem kulturnem prostoru.

2.1.2 Knjižnica Lenart

Nastanek Knjižnice Lenart je povezan s povojnim ustanavljanjem tako imenovanih ljudskih knjižnic, ki so na območju nekdanje občine Lenart (danes občine Benedikt, Cerkljenjak, Lenart, Sveta Ana v Slovenskih goricah, Sveti Jurij v Slovenskih goricah in Sveta Trojica v Slovenskih goricah) nastajale predvsem v okviru tamkajšnjih kulturno-umetniških društev. Knjižnica Lenart se je ustanovila 14. junija 1962 in s svojim delovanjem ustreza sodobnim knjižničarskim standardom in predstavlja kulturno-izobraževalno ustanovo na območju občine Benedikt. Njeno temeljno poslanstvo je izposoja knjižničnega gradiva ter spodbujanje bralne kulture med občankami in občani.

2.1.3 Pokrajinski muzej Maribor

Pokrajinski muzej Maribor je splošni muzej, ki se ukvarja z zbiranjem, varovanjem, ohranjanjem, raziskovanjem, razstavljanjem in populariziranjem premične kulturne dediščine s področja arheologije, etnologije in širše kulturne zgodovine na prostoru širše mariborske regije. Leto 1903 štejemo za rojstno leto muzeja, zbirke današnjega muzeja pa so dedič treh muzejskih zbirk (Škofijski muzej, Muzejsko društvo ter Zgodovinsko društvo za Slovensko Štajersko).

Z muzejskimi zbirkami, razstavami, prireditvami, znanjem ter dokumenti spodbujajo zanimanje za kulturo in zgodovino našega prostora in širijo vedenje o tem. Posebno pozornost namenjajo mlajšim obiskovalcem, za katere pripravljajo strokovna vodstva v obliki učnih ur in občasne otroške delavnice. Svoje prostore odpirajo tudi drugim prireditvam: koncertom, predavanjem, strokovnim srečanjem, itd.

2.2 Ljubiteljska kulturna dejavnost

Ljubiteljska kultura vzpodbuja ustvarjalnost, omogoča druženje in kakovostno preživljanje prostega časa ter hkrati vzgaja in izobražuje. Gre za prostočasno kulturno udejstvovanje, ki veča ponudbo in atraktivnost kraja ter ustvarja dodano vrednost okolja v katerem bivamo. V segment ljubiteljske kulturne dejavnosti uvrščamo društva, njihove zveze in vse ostale kulturne ustvarjalce posameznike.

V občini Benedikt je skozi celo obdobje od nastanka prvih društev vseskozi potekalo živahno družbeno življenje. Ljudje so se vključevali v razna društva predvsem zaradi nabiranja izkušen in druženj na področju, ki ga je pokrivalo posamezno društvo.

Na območju občine Benedikt aktivno delujejo naslednja društva, zveze in ostali kulturni ustvarjalci posamezniki, delujoči na področju kulture:

- Kulturno društvo Benedikt,
- Kulturno etnografsko društvo Vrelec Benedikt,
- Kulturno-glasbeno društvo BENEDICTUS,
- Glasbeno-turistično društvo »Klapovüh« Benedikt,
- Glasbeno umetniško društvo MUSICA LEVARES, Muzikoterapija,
- Majda Fras Leva, samozaposlena v kulturi,
- Twirling, mažoretne in plesni klub Benedikt.

Na območju Slovenskih goric deluje tudi Zveza kulturnih društev Slovenskih goric. Delovanje teh društev bogati občane s svojo glasbeno, plesno, likovno in dramsko dejavnostjo.

2.2.1 Kulturno društvo Benedikt

Kulturno društvo Benedikt je bilo registrirano 18.2.1955. Danes v društvu delujejo tri sekcije: Ročnodelski krožek Plamenke, Pevci ljudskih pesmi Žitni klas in Likovna sekcija. Ročnodelski krožek Plamenke deluje že 11 let. Ženske na svojih rednih tedenskih srečanjih prenašajo ena na drugo svoje znanje domačih ročnih spretnosti (pletenje, kvačkanje, vezenje različnih tehnik...) in se učijo novejših spretnosti. V zadnjih letih sekcija organizira samostojno ročnodelsko razstavo v Domu kulture. Vsako leto od obstoja dalje ženske izdelajo darilca za obiskovalke proslave ob dnevu žena in materinskem dnevu. Pevci ljudskih pesmi Žitni klas delujejo 7 let. Vsako leto organizirajo srečanje poustvarjalcev ljudskega izročila z naslovom Veselje na vasi in že 6 let samostojni koncert z naslovom Benedikt, zate pojemo. Pevci so v teh letih izdali že tri zgoščenke, da bi se naše ljudsko izročilo ne izgubilo v pozabo. Udeležujejo se revije ljudskih pevcev in godcev v organizaciji JSKD Lenart, kjer redno dosegajo regijsko raven, za leto 2017 so dosegli celo državno raven. Pevci s svojim nastopom redno popestrijo tudi druge dogodke v kraju, bodisi v organizaciji Občine Benedikt bodisi v organizaciji drugih društev. Dosti nastopajo tudi po okoliških in tudi bolj oddaljenih krajih po Sloveniji, bili so tudi že na Hrvaškem. Skupno imajo okoli 25 nastopov letno. Likovna sekcija deluje tri leta. Člani se srečujejo priložnostno, po potrebi. Svoje delo predstavijo letno na razstavi Humanost in kultura ali na ročnodelski razstavi. Poleg navedenih aktivnosti društvo prireja Proslavo ob dnevu žena in materinskem dnevu in srečanje mladih harmonikarjev Vesela jesen s harmoniko. Občasno se društvo dogovori za gostovanje katere izmed sosednjih gledaliških skupin v Domu kulture Benedikt. Pred leti je društvo nabavilo ozvočenje, ki ga sedaj po potrebi pripravi in upravlja na prireditvah v Domu kulture. Tudi žarometi, ki so montirani v Domu kulture, so v lasti KD Benedikt. Zaradi tehničnih zahtev upravljanja z odrsko razsvetljavo je predstavnik društva vedno na voljo tudi ob prireditvah, ki ne zahtevajo ozvočenja. Skupno je takih dogodkov približno 5 na leto. Društvo je po dogovoru z županom odgovorno za termine v Domu kulture Benedikt tako za redne vaje domačih društev kot za termine prireditev društev in drugih organizatorjev v dvorani.

2.2.2 Kulturno etnografsko društvo Vrelec Benedikt

Kulturno etnografsko društvo Vrelec Benedikt združuje člane, ki nosijo posebno poslanstvo ohraniti bogato zakladnico prednikov, bodisi v obliki običajev, pesmi, dogodkov in v različnih oblikah predstavitve to prenašajo bodisi na mlajše rodove ali pa tudi širše, doma in v tujini. Društvo se je ustanovilo kot kulturno društvo Vrelec že leta 2011, pod katerim delujejo pevci ljudskih pesmi, dramska skupina in sekcija obeleževanje starih običajev. Predsednik in pobudnik

ustanovitve društva je Maks Potočnik. Priredili so že vrsto uspešnih prireditev z naslovi Zimski večer, Pozdrav jeseni, Prijatelj poje prijatelju s predstavitvijo prve zgoščenke Pevcev ljudskih pesmi Vrelec in, zdaj že tradicionalno poletno prireditev, Nekoč in danes, ki je dobila svoj prireditveni prostor na prostem pri Slatinskih vrelcih v občini Benedikt. S svojim programom se predstavljata obe skupini, tako pevci kot amaterski igralci, tako doma kot tudi drugod. Vsako leto se večer pred Tepeškim dnevom, torej 27. 12. zberejo in spletajo pod mentorstvom mojstrov tako imenovane Krtevače, spletene palice iz vrbovih vej, ki jih nato naslednji dan otroci lahko tudi uporabljajo v namen obujanja starih običajev. Za najmlajše pa pripravijo spletanje adventnih venčkov in izdelavo voščilnic pod strokovnim vodstvom mentorjev. Sodelovanje z drugimi društvi v kraju ocenjujejo kot zelo uspešno, predvsem pa, v sodelovanju z občino Benedikt ob občinskem prazniku, vključujejo svoje prireditve in dejavnosti v skupni program. Poslanstvo članov KED Vrelec je predvsem, da otroci vedo, kako so živeli in delali njihovi predhodniki, kako je kaj v starih obrteh nastajalo in kaj so ljudje pridelovali in nenazadnje, kako veselo in zadovoljno so znali s skromnostjo preživeti.

2.2.3 Kulturno-glasbeno društvo BENEDICTUS

Društvo je bilo ustanovljeno v letu 2012 za potrebe glasbenega delovanja pevke in akademske glasbenice Anite Kralj, ki že od leta 2006 prireja v Športni dvorani Benedikt velike Miklavževe koncerte. Društvo organizira izlete, strokovne ekskurzije, koncerte in redno sodeluje na prireditvah in dogodkih v lokalnem okolju. Od decembra 2015 deluje v okviru društva tudi deklški pevski zbor »Vox Angelica«.

2.2.4 Glasbeno-turistično društvo »Klapovüh« Benedikt

Ansambel Klapovühi je izjemno mlad ansambel z dolgoletno glasbeno »delovno dobo«, saj delujejo že 14 let. Začeli so leta 2002, ko so se za pusta namaskirali v »Županovo godbo« ter na povorki zmagali. Njihovi prvi, doma narejeni instrumenti (ribežen za pranje perila, kuhalnice, grablje ipd.), po katerih so bili znani še kar nekaj let, so bili dokaj nenavadni, ljudski, a zelo zanimivi. Z njimi so razveseljevali staro in mlado, doma in v tujini. Seveda pa je bila vodilna »frajtonarca«. S pomočjo staršev so se glasbeno ter pevsko najprej razvijali v glasbeni šoli, nato pa kar doma, ob pomoči glasbenih strokovnjakov. Ansambel so nadgradili z miloglasno Klapovühico, ki je požlahtnila njihovo delovanje. Kot nezamenljivi člen, tako ansambel kot posamezniki, aktivno sodelujejo v Glasbeno-turističnem društvu Klapovüh, ki je prav po njihovi skupini dobilo tudi ime. Društvo je bilo ustanovljeno z namenom, da se v njem družijo ljudje, ki s svojimi idejami in vizijami, kako čim bolj oplemenititi sam kraj, živijo in skrbijo, da bo prihodnost njih in predvsem njihovih otrok, kvalitetna. Ustanovitev tega društva, z namenom, kako otrokom omogočiti kvaliteten razvoj njihovih interesnih dejavnosti, predvsem glasbenih, v domačem in tujem prostoru, se je izkazala kot enkratna odločitev, saj so rezultati njihovega dela vidni tako na glasbenem kot turističnem področju. Prepletenost Klapovühov ter Glasbeno-turističnega društva Klapovüh daje Benediktu poseben žar, še posebej, ko gre za promocijo samega kraja v širšem prostoru, saj s svojimi kulturnimi in naravnimi znamenitostmi vabi, da ga obiščete. Samo odločiti se morate, ali s kolesom, peš, z avtobusom, skratka, kakor se vam zahoče in sprejeli vas bodo gostoljubno, kot le oni znajo. Pogostili vas bodo z dobrotami, prepojenimi z ljubeznijo do dela in z dobro voljo, ki jih znajo pripraviti benediške gospodinje. Izpostaviti moramo njihov »Benediški klecnprot«, ki je res nekaj posebnega. Njegova značilnost je predvsem v veliki količini posušenega sadja z benediških sadovnjakov, navdih za zaščito tega kruha kot blagovne znamke, pa je bil samoumeven, saj te gospodinje izredno spoštujejo in cenijo krajevne zaklade, ki jih s svojim delom le še plemenitijo ter ustvarjajo dobro naložbo za prihodnost. Ne samo, da je ta njihov kruh edinstven ter dober, je tudi simbol druženja, prijaznosti ter dobre volje, ko si ljudje pomagajo v dobrem ter slabem in znajo ponuditi roko vsakomur, ki prihaja v njihov kraj. Obiščite Benedikt, poskusite njihov nebeško dober klecnprot, ki ga kot spominek lahko odnesete tudi domov, če pa želite, vam vaš obisk še polepšajo mladi Klapovühi z glasbo in pesmijo, da lahko zapojete in zapešete. Kot veste, pa je dan, ki se konča s pesmijo, čudovit dan. Dan, ki ga lahko doživite v Benediktu.

2.2.5 Glasbeno umetniško društvo MUSICA LEVARES, Muzikoterapija

Osnovni namen Glasbeno umetniškega društva MUSICA LEVARES je spodbujanje glasbene ustvarjalnosti, skrb za vključevanje celotne populacije v dogajanje na ravni društva, bodisi kot

aktivni člani ali kot uporabniki njihovih dogajanj in prireditev. Društvo prireja glasbene delavnice, koncerte, nastope ter spodbuja strokovno izpopolnjevanje članov društva.

V okviru društva deluje:

1. Mešani pevski zbor Muzika Benedikt: enkrat do trikrat tedensko (po različnih sestavih) imajo pevske vaje, sodelujejo na prireditvah ali jih sami prirejajo.
2. Instrumentalna skupina deluje enkrat tedensko, sodeluje na prireditvah, odzove se na povabila in ustvarja lastne skladbe.
3. Skupina ljudskih pevcev in godcev goji ljudsko glasbo, predvsem je njen namen prenašanje kulturnega izročila prednikov na mlade generacije.
4. Skupina Mini musica: enkrat tedensko priredijo glasbene urice za otroke, na katere pridejo tudi starši. Nekajkrat letno pripravijo prireditev. Prinašajo novo obliko komunikacije z glasbo, za kar potrebujejo pester nabor instrumentov. Vključujejo se v gibanja za čisto okolje, duhovno in osebnostno rast ter zdrav življenjski slog. Rezultate tudi znanstveno spremljajo ter jih sproti reflektirajo.
5. Kitarska skupina: enkrat tedensko se zbere skupina za igranje kitare, igrajo spremljave.
6. Redno spremljajo dogodke in novice na področju kulture, usmerjajo se v tiste z vrednotno usmeritvijo.

Posebno poslanstvo društva je skrb za kulturne medsebojne odnose, gojenje slovenske pesmi; zborovske in ljudske ter zahtevnejše umetne pesmi. Za instrumentalno skupino kakor tudi za skupino Mini music kupujejo nove instrumente. Tako iščejo vedno nove poti za iskanje kreativnosti v odraslih in otrocih. Njihov cilj niso navzven velike prireditve, ampak stalna dejavnost in prisotnost, redno druženje ob glasbi, prenašanje glasbenega in kulturnega utripa izven okvirjev društva. V prihodnosti bodo organizirali več dogodkov v smislu »Dan odprtih vrat«, da lahko zunanji obiskovalci oziroma zainteresirani tudi izkustveno spoznajo njihovo delovanje. Vključujejo se v delovanje društev in institucij v območju domače občine, kakor tudi širše.

2.2.6 Majda Fras Leva, samozaposlena v kulturi

Ob evalvaciji in refleksiji delovanja Majda Fras Leva ugotavlja, da je njeno delo razpeto od jutra do večera – skorajda vsak dan v tednu na več področjih. Kot samozaposlena izvaja svoje poslanstvo tretje leto. Izobrazbo in prakso je do najvišje možne mere doslej nadgradila v treh smereh: akademska glasbenica in pedagoginja, doktorandka edukacijskih ved in EU glasbena terapevtka. Vsa tri področja pri svojem delu združuje. Prireja glasbene urice in dogodke za predšolske otroke s starši, deluje na podlagi metode Edgarda Willemsa. Skladbe piše sama, razvija pilotske projekte, ki so doslej bili zelo lepo sprejeti ter so se potrdili kot dobrodošla pridobitev za razvoj otrok. Sodeluje pri prirejanju koncertov, nastopov, predstavitve usvojenega znanja za širšo javnost, sodeluje na seminarjih in izvaja predavanja, sodeluje s tujimi znanstveniki, kakor tudi z domačimi strokovnjaki na ravni Univerze, izvaja seminarje za strokovne in pedagoške delavce osnovnih šol in vrtcev. Sodeluje z Društvom Musica Levares, drugimi društvi in posamezniki v kraju. V preteklem letu se je izluščila tudi potreba po njeni prisotnosti v kraju, več posameznikov se je zasebno obrnilo nanjo v osebni stiski ali težavi pri razvoju otrok. Glede na to, da ustvarja uspešne projekte, ki dokazano prinašajo inovacijske pristope v vzgoji in izobraževanju ter na umetniškem področju, pričakuje več sodelovanja na ravni institucij in organizacij v domači občini. V okviru pevskega zbora Muzika Benedikt vodi pevske vaje vsak teden, po potrebi tudi tri do štirikrat v tednu. Dvakrat letno bo organizirala v povezavi z Društvom Musica Levares Dan odprtih vrat. Njen cilj je, da je čimveč ljudi iz domače občine vključeno v kulturni dialog na ravni ustvarjanja tudi nematerialnih produktov, da se ob tem počutijo samouresničeni, se vključujejo v socialno okolje ter gojijo zavest ohranjanja in razvijanja bogate kulturne dediščine ter lastne samopodobe in identitete.

2.2.7 Twirling, mažoretni in plesni klub Benedikt

Twirling, mažoretni in plesni klub Benedikt je bil ustanovljen 8. 9. 2016, z namenom, da bi se otroci učili twirlinga, mažoretnega plesa, jazz baleta in gimnastike. V klubu največji poudarek dajemo mažoretni dejavnosti. Mažorete so bila prvotno dekleta, ki so korakala ob spremljavi godbe. Sodobne mažorete pa poleg tega izvajajo tudi različne druge plesne korake in izvajajo različne elemente s palico na sodobno glasbo. Plešejejo tudi s pom-pomi, pri čemer lahko izvajajo tudi gimnastične elemente. Najprej je klub imel 14 članic, starih 4-12 let, katere so trenirale 1-3-krat na teden. Aprila in maja 2017 so se dekleta prvič predstavila na državnem prvenstvu Mažoretna in twirling zveze Slovenije, kjer je Tinkara Hajnc v kategoriji Basic Strut osvojila bronasto palico. Dekleta so se predstavila tudi v kategoriji pom-pom junior, in solo junior.

V oktobru 2017 se je število članic povečalo na 25 članic. Dekleta so razdeljena v dve skupini: skupina CICI in skupina KADET. Dekleta trenirajo pod mentorstvom Valentine Pomberg in Tajde Padovnik.

2.2.8 Zveza kulturnih društev Slovenskih goric

Na območju Slovenskih goric je ustanovljena tudi Zveza kulturnih društev Slovenskih goric, ki vključuje kulturna društva omenjenega območja. Zvezo kulturnih društev Slovenskih goric so leta 1977 ustanovila takratno delujoča kulturna društva. Njeno ime se je skozi zgodovino spreminjalo, v osnovi pa je to zveza, ki združuje vsa kulturna društva v Upravni enoti Lenart. Osnovni namen zveze je bogatitev kulturnega življenja s spodbujanjem kulturne ustvarjalnosti in povezovanjem kulturnih društev, ki delujejo ljubiteljsko na področju pristočasnih kulturnih dejavnosti, z vzgojo in izobraževanjem ter posredovanjem in varovanjem kulturnih vrednot, podpora in pomoč društvom, organizacija lokalnih medobčinskih prireditev in promocija društev.

2.2.9 Cilji na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti

Cilji na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti so:

- spodbujanje ustvarjalnosti društev,
- skladen in uravnotežen razvoj različnih kulturnih dejavnosti znotraj lokalne skupnosti,
- dostopnost kulturnih vsebin in dodatnih izobraževalnih oblik na vseh področjih delovanja čim širšemu krogu ljudi,
- medsebojno sodelovanje med posameznimi izvajalci kulturnih programov oziroma prireditev,
- skrb za izobraževanje članov, mentorjev in vodij različnih kulturnih skupin,
- vzpodbujanje kvalitetnih programov društev ter predstavitev društev širši javnosti,
- zagotavljanje osnovnih pogojev za delovanje vseh društev in skupin,
- zagotavljanje prostorskih pogojev za delovanje društev, ki izvajajo javne kulturne programe,
- vzpodbujanje ohranjanja kulturne dediščine, tradicije in starih običajev,
- sodelovanje s profesionalnimi institucijami in drugimi strokovnimi delavci na področju kulture,
- skrb za množičnost in popularizacijo kulturne dejavnosti med občani, predvsem med mladino ter jih po njihovi prostovoljni odločitvi pritegniti v članstvo,
- spodbujanje novih oblik in vsebin kulturnega sodelovanja med društvi in posamezniki na področju kulture,
- financiranje programov, ki nudijo priliko po združevanju ljudi v daljšem časovnem obdobju in nimajo enkratnega značaja.

2.2.10 Izpostavitve najbolj značilne problematike društvenih dejavnosti

Kljub pestrim aktivnostim, ki se izvajajo v posameznih društvih se na nekaterih področjih čuti stagnacija oziroma zmanjševanje interesa, zlasti med mladimi. Vzroke za to moramo iskati:

- velika migracija mladih,
- prehod na študij v drug kraj,
- pomanjkanje spodbud in motivacije v družini, šoli in družbi,
- pomanjkanje strokovnega kadra – mentorjev za vodenje posameznih dejavnosti,
- splošno gospodarsko in socialno stanje,
- pomanjkanje denarnih sredstev za aktivno delovanje društev,
- odsotnost povezovanja med posameznimi društvi, kot tudi odsotnost komunikacije med člani društev kot med društvi samimi,
- pomanjkanje pestrosti in raznolikosti kulturnih programov in prireditev v občini, zato je zaželeno, da člani društev težijo k nadgradnji že obstoječih programov in uvajanju novosti.

2.2.11 SWOT analiza

PREDNOSTI – bogata tradicija kulturnega dogajanja– uveljavljene kulturne skupine– bogata kulturna infrastruktura– bogata nepremična dediščina– dobra publika iz lokalnega okolja	SLABOSTI – nezadostna izkoriščenost dvorane in ostalih prostorov, namenjenih kulturnemu dogajanju– pomanjkanje povezovanja, sodelovanja in skupnih projektov– vodenje podrobnih evidenc glede števila obiskovalcev posamezne prireditve ali individualno– nezainteresiranost gospodarstva za vlaganje v kulturo
PRILOŽNOSTI – razvoj atraktivnih kulturnih programov in projektov– zagon kulturnega turizma– razvoj alternativne kulture za otroke in mlade– povezovanje z vrtcem in šolo– vzpostavitev učinkovitega upravljanja in trženja– mreženje med kulturo, turizmom, dediščino, naravnimi vrednotami in podjetništvom– usmerjanje in povezovanje ljubiteljske kulture v občini ter združevanje kulturnih zmogljivosti oziroma potenciala	NEVARNOSTI – pomanjkanje finančnih sredstev– toga zakonodaja in predpisi– neodzivnost gospodarstva– neizkoriščenost objektov, namenjenih kulturi– pomanjkanje zanimanja za kulturo

3 JAVNI INTERES NA PODROČJU KULTURE

Osrednja naloga kulturne politike, ki jo zasleduje tudi Nacionalni program kulture v RS, je podpora ustvarjalnosti in uveljavljanje načela, da je potrebno podpreti kvalitetne in inovativne projekte, in sicer v obliki programskih sredstev, ustrezne infrastrukture in promocije, pri čemer ni tako pomembno, ali ga organizira ali izvaja javni zavod ali društvena sfera. Vsekakor pa se od izvajalcev kulturne dejavnosti v javnosti pričakuje in zahteva, da bodo izvajali svoje kulturno poslanstvo na ustrezni kakovostni ravni in k sodelovanju povabili različni spekter ustvarjalcev, ki bodo doprinesli h kvalitetnejšemu kulturnemu dogajanju v kraju.

3.1 Opredelitev javnega interesa za kulturo

Javni interes za kulturo se v Lokalnem programu kulture zagotavlja skozi splošne prioritete kulturne politike ter skozi cilje in ukrepe na posameznih področjih kulture. Področja javnega interesa za kulturo na posameznih področjih kulture oziroma tista področja kulture, na katerih se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine preko delovanja javnih zavodov, so opredeljene v posameznih odlokih oziroma ustanovitvenih aktih javnih zavodov.

V javni interes na področju ljubiteljskih dejavnosti spadajo: vse dejavnosti ljubiteljskih kulturnih društev, skupin in ostalih organizacij, ki delujejo na področjih kulture, zagotavljanje infrastrukturnih in tehničnih pogojev za izvajanje kulturne dejavnosti, izobraževanje, informatizacija, raziskovanje in podporni projekti.

Lokalni program kulture občine Benedikt opredeljuje javni interes za kulturo tudi pri zagotavljanju kulturnih dobrin kot javnih dobrin za vse občane ter z načrtovanjem, gradnjo in vzdrževanjem javne kulturne infrastrukture, kjer je kulturnim ustvarjalcem omogočeno boljše delovanje. Uresničevanje javnega interesa za kulturo na področju delovanja javnih zavodov lokalna skupnost omogoča predvsem z zagotavljanjem sredstev za stroške dela zaposlenih v skladu s sprejeto sistemizacijo delovnih mest ter za financiranje materialnih in obratovalnih

stroškov prostora ter opreme za delovanje oziroma izvajanje dejavnosti, na področju ljubiteljstva in kulturnih društev pa preko sofinanciranja programov na osnovi javnih razpisov.

3.1.1 Ljubiteljske kulturne dejavnosti

Kulturne dejavnosti so vse oblike ustvarjanja, posredovanja in varovanja kulturnih dobrin na področju besednih, uprizoritvenih, glasbenih, vizualnih, filmskih, avdio vizualnih in drugih umetnosti s področja založništva, knjižničarstva, galerije in drugih področjih. Vse oblike razvoja ljubiteljskih kulturnih dejavnosti prispevajo k doseženi stopnji razvoja kulturnih potreb in dovzetnosti za kulturne vrednote, na mnogih področjih pa lahko vodijo tudi k nastanku primernih pogojev za profesionalno kulturno ustvarjanje.

Občani se ukvarjajo z ljubiteljskimi dejavnostmi kot posamezniki ali v kulturnih društvih, ki so združenja, kjer se prostovoljno združujejo z namenom, da:

- izvajajo kulturne dejavnosti na višji in širši ravni,
- združujejo interese, cilje in produkte na posameznih področjih kulture,
- se ukvarjajo s strokovnimi vprašanji na posameznih področjih kulture,
- izvajajo dejavnosti na področju kulturne vzgoje in izobraževanja,
- prispevajo k večji dostopnosti do kulturnih dobrin in k nadaljnjemu razvoju kulturnih dejavnosti.

Upravičence za sofinanciranje ljubiteljskih kulturnih dejavnosti se določi na podlagi izpolnjevanja pogojev in meril Nacionalnega programa kulture ter pravil, ki jih sprejme in določi lokalna skupnost.

Do pravice za pridobitev sredstev na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti so upravičeni izvajalci (kulturna društva, zveze kulturnih društev, ki jih ustanovijo kulturna društva, neprofitne ustanove, neformalne skupine in posamezniki, ki so vpisani v razvid samostojnih kulturnih ustvarjalcev pri ministrstvu za kulturo), ki izpolnjujejo pogoje, izhajajoče iz Pravilnika o sofinanciranju programov na področju kulturnih dejavnosti v občini Benedikt.

Z vidika javnih zavodov s področja kulture se pričakuje strokovna pomoč pri organiziranju in izvedbi prireditev, posamezne oblike izobraževanja oziroma izpopolnjevanja organizatorjev kulturnih prireditev ter organizacija prireditev in brezplačno nudenje prostorov za vaje in prireditve v okviru sprejetega programa kulturnih projektov in prireditev v javnem interesu.

Javni interes predstavlja dvig kakovosti kulture. V preteklih letih smo beležili predvsem porast kulturnih programov in projektov ter števila prireditev. V prihodnjih letih pa se v javnem interesu zasleduje cilj: postopen dvig kvalitete. Občina bo sofinancirala le tiste prireditve in projekte društev in posameznikov – kulturnih ustvarjalcev, ki bodo dosegali ustrezen kvaliteten nivo. Sicer pa ostaja razvojni cilj in naloga občine, ustvarjati pogoje za nemoteno in uspešno delovanje ljubiteljske kulture. Prav s tem namenom so v proračunu zagotovljena sredstva za dejavnosti ljubiteljske kulture.

3.1.2 Kulturni programi in projekti

Javni kulturni program je tista kulturna dejavnost, po vsebini in obsegu zaključena celota, ki jo izvaja kulturni izvajalec, katerega delovanje je v javnem interesu do take mere, da ga država oziroma lokalna skupnost financira na ustrezen in primerljiv način. Javni kulturni program (redna kulturna ustvarjalna dejavnost društva) po vsebini predstavlja zaključeno celoto in traja nepretrgoma vsaj devet mesecev v letu in obsega najmanj 40 vaj (cca po 2 uri) / leto; sem uvrščamo npr. redno vsako-tedensko dejavnost pevskih društev, glasbenih skupin, plesne skupine, pihalnega orkestra, ipd. Takim kulturnim programom – t.i. redni dejavnosti se priznavajo stroški za uporabo prostora in sofinanciranje oziroma nagrada za vodjo oziroma mentorja dejavnosti.

Kulturni projekti so posamične zaključne aktivnosti kulturnih izvajalcev, kot so npr. glasbeni koncert, gledališka predstava, likovna razstava, obnova kulturnega spomenika, itd., ki na posameznem področju kulture izkažejo širši pomen in javni interes in jih v ta namen država oziroma lokalna skupnost financira. Od prireditve se razlikujejo predvsem po času oziroma obdobju trajanja.

Kulturne prireditve so praviloma zaključeni enkratni dogodki, ki so namenjene širši javnosti in predstavitvi domačih kulturnih izvajalcev, na katerih sodelujejo različni kulturni ustvarjalci in na njih javno predstavijo svojo dejavnost oziroma programski repertoar.

Program prireditev se vsako leto usklajuje je objavljen na spletni strani občine.

3.1.3 Varstvo kulturne dediščine

Kulturno dediščino predstavljajo dobrine podedovane iz preteklosti, ki so neprecenljive in nenadomestljive. Pri uresničevanju javne koristi varstva dediščine občine sodelujejo z lastniki dediščine, poslovnimi subjekti, nevladnimi organizacijami, zavodi in civilno družbo v okviru zakona. Na področju varstva kulturne dediščine so pristojnosti razdeljene tako na državo kot na lokalno skupnost. Med pristojnostmi lokalnih skupnosti oziroma občin s tega področja sodijo zlasti naslednje naloge:

- odločitve o razglasitvi spomenikov lokalnega kulturnega pomena,
- izdajanje dokumentov in odločb v zvezi z razglasitvenimi akti kulturno naravne dediščine,
- zagotavljanje sredstev za ohranjanje in vzdrževanje spomenikov lokalnega pomena in druge kulturne dediščine.

V občini imamo kulturne spomenike lokalnega pomena, to so območja in objekti z izjemno kulturno vrednostjo, ki predstavljajo vrhunske dosežke na lokalnem nivoju.

Področje kulturne dediščine urejajo naslednji dokumenti:

- Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Benedikt (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 34/12),
- Strokovne zasnove varstva kulturne dediščine za območje občine Benedikt (Maribor, februar 2008).

Seznam kulturne dediščine v občini Benedikt je naveden v Prilogi 1.

3.1.4 Knjižnična dejavnost

Knjižnično dejavnost na območju občine izvaja Knjižnica Lenart, katere temeljno poslanstvo je izposoja knjižničnega gradiva ter spodbujanje bralne kulture med občankami in občani. Delovanje knjižnice je sofinancirano iz občinskega proračuna (v deležu, ki je določen za našo občino).

Cilji in prioritete:

- povečati delež aktivnih uporabnikov knjižnice,
- dopolniti ponudbo knjižnice,
- organizacija posebnih oblik dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture.

3.1.5 Založniška dejavnost

Občina Benedikt se je leta 2004 z izdajo knjige Stopinje življenja – zbornik občine Benedikt pridružila skupini občin, ki so v zadnjih letih izdale svoje monografije ali zbornike. Z izdajo je želela predvsem strnjeno prikazati zgodovino in sedanost kraja in hkrati spodbuditi mlajše rodove, da že zdaj skrbno zbirajo in dokumentirajo gradivo za njeno kasnejšo dopolnitev, razširitev in ponatis. Knjigo je izdala in založila Občina Benedikt.

Občina Benedikt izdaja skupaj s sosednjimi občinami, z namenom obveščanja občank in občanov, časopis osrednjih Slovenskih gor, in sicer Ovtarjeve novice.

Preko založniških projektov skrbi Občina Benedikt tudi za lastno promocijo. Seznam promocijskega materiala, ki ga je izdala in založila oziroma sodelovala pri njihovi izvedbi, je prikazan v spodnji tabeli:

Tabela 1: Seznam obstoječega promocijskega materiala

Zap. št.	NAZIV	Leto izdaje
1.	Benedikt skozi čas	1993
2.	Dominik Čolnik, pozabljeni narodnjak Slovenskih goric	1993
3.	Občina Benedikt (Gemeinde Benedikt), zloženska	2001
4.	Vodnik po Slovenskih goricah	2008
5.	Turistična ponudba – znamenitosti, zloženska	2009
6.	Stavbna dediščina v občini Benedikt, elaborat in zloženska	2010
7.	Turistično-poslovni vodnik občine Benedikt, zloženska	2011
8.	Pozdrav obnovljeni cerkvi	2012
9.	Po Goricah – Izletniški cilji v osrednjih Slovenskih goricah	2012
10.	Ovtar – ponudba iz Slovenskih goric	2012
11.	Po osrednjih Slovenskih goricah – Občina Benedikt, zloženska	2012
12.	Po Goricah – Izletniški cilji v osrednjih Slovenskih goricah, Turistična karta, zloženska	2012
13.	Ovtar – ponudba iz Slovenskih goric, zloženska	2012
14.	Arheološka cesta Benedikt, zloženska	2013
15.	Genus sam Fluss – Užitek ob reki, Topografska karta, zloženska	2014

Cilji občine:

- spodbujanje izdaje večjega števila publikacij,
- spodbujanje mlajših ljudi k udejstvovanju na področju založništva,
- informiranje javnosti,
- večanje prepoznavnosti kraja.

3.2 Stanje javne kulturne infrastrukture oziroma nepremičnin

Javna infrastruktura na področju kulture so nepremičnine in oprema, ki so v javni lasti in so namenjene kulturi. Občina načrtno in v skladu z zakonom skrbi in vzdržuje javno infrastrukturo, namenjeno kulturi, predvsem služi tem namenom Dom kulture Benedikt.

4 NALOGE LOKALNE SKUPNOSTI NA PODROČJU KULTURE

Lokalni program kulture določi vsebino programov, njihov obseg in definira način njihovega uresničevanja. Občina uresničuje javni interes na področju kulture z zagotavljanjem kulturnih dobrin kot javnih dobrin, s sofinanciranjem in podporo javnih kulturnih programov ter sofinanciranjem kulturnih projektov na različnih področjih in z zagotavljanjem stalnega vira vlaganja sredstev v javno kulturno infrastrukturo.

Naloge občine na področju kulture so navedene v 66. členu Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo: »Občina zagotavlja najmanj tiste javne kulturne dobrine, kakor določa posebni zakon (knjižničarstvo, varstvo kulturne dediščine, arhivska dejavnost, ipd.), podpira ljubiteljske kulturne dejavnosti, vključno s tistimi, ki so namenjene kulturni integraciji manjšinskih skupnosti in priseljencev ter pokriva tudi druge kulturne potrebe prebivalcev, ki jih ugotovi s svojim programom za kulturo.«

Ne glede na prejšnji odstavek občina zagotovi tudi javne kulturne dobrine širšega pomena (uprizoritvene umetnosti, vizualne umetnosti, novi mediji ipd.), če je to mogoče glede na objektivne okoliščine, kot so število prebivalcev, ekonomska moč, prostorske in kadrovske kapacitete ipd. oziroma če to izhaja iz kulturne tradicije občine.

Občina šteje med svoje naloge in kot obliko pomoči na področju kulture:

- možnost predstavitve na občinski spletni strani,
- zagotavljanje prostorov in opreme v Domu kulture Benedikt,
- zagotavljanje finančnih sredstev,
- druge oblike pomoči.

4.1 Financiranje kulturnih programov

Vprašanja financiranja področja kulture urejajo Zakon o uresničevanju interesa za kulturo /ZUJIK/ (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/07 – odl. US, 56/08, 4/10, 20/11, 100/11 – odl. US, 111/13 in 68/16) ter podrejeni akti, zlasti Pravilnik o sofinanciranju programov na področju kulturnih dejavnosti v občini Benedikt (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 50/15) ter Pravilnik o načinu izvajanja financiranja javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij na področju kulture (Uradni list RS, št. 85/10).

4.1.1 Sofinanciranje kulturnih programov in projektov v Občini Benedikt

Najpomembnejši vir financiranja vseh kulturnih dejavnosti je občinski proračun. Poleg navedenega si kulturna društva zagotavljajo del prihodkov s članarino, sponzorskimi sredstvi in iz drugih virov. Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture predvideva še druge vire financiranja: vključitev privatnega kapitala, sodelovanje na evropskih razpisih, prav tako pa tudi večje sodelovanje na razpisih Ministrstva za kulturo in JSKD.

Občina Benedikt vsako leto objavi Javni razpis za sofinanciranje programov na področju kulturnih dejavnosti v občini Benedikt v skladu s Pravilnikom o sofinanciranju programov na področju kulturnih dejavnosti v občini Benedikt (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 50/15).

Z izbranimi izvajalci programov na področju ljubiteljske kulture občina sklene letne pogodbe o sofinanciranju. V pogodbi med občino in izvajalcem se opredeli vsebina in obseg izbranega programa, višina in namen sofinanciranja, roki za izvedbo programa, pričakovani dosežki (kvaliteta izvedbe), časovni roki in način financiranja, način nadzora nad namensko porabo proračunskih sredstev, določilo o vračilu sredstev v primeru nenamenske porabe sredstev ter druge medsebojne pravice in obveznosti. Izvajalci morajo po izvedbi programa ali prireditve na predpisanih obrazcih poročati o realizaciji pogodbenih obveznostih ter občini posredovati vsebinsko in finančno poročilo o porabi sredstev.

Podatki v spodnji tabeli prikazujejo višino proračunskih sredstev za financiranje področja kulture v Občini Benedikt, v obdobju od 2013 – 2017 ter delež sredstev za kulturo v primerjavi z višino celotnega proračuna občine po letih.

Tabela 2: Višina proračunskih sredstev za področje kulture

	2012	2013	2014	2015	2016
Knjižnica Lenart	17.119,00	26.658,00	17.356,00	25.351,99	14.808,01
Javni sklad RS za kulturne dejavnosti	2.000,00	2.000,00	1.000,00	2.000,00	1.000,00
Ljubiteljska kultura oziroma programi na področju kulture – javni razpis	5.160,00	7.600,00	4.159,68	6.418,48	3.309,07
Drugi programi in projekti v kulturi	5.778,93	14.067,14	10.015,68	24.715,20	3.762,31
KULTURA SKUPAJ	30.057,93	50.325,14	32.531,36	58.485,67	22.879,39
Višina proračuna	3.336.496,00	1.827.981,00	1.803.262,00	1.690.000,00	1.586.281,00
Delež sredstev za kulturo	0,901	2,753	1,804	3,461	1,442

4.1.2 Sofinanciranje programov na področju kulturnih dejavnosti v občini Benedikt

Zaradi zaostrene javnofinančne situacije v Republiki Sloveniji, bo v prihodnje težko zagotavljati dodatna proračunska sredstva za širjenje in dvig kvalitete ponudbe kulturnih dobrin. Za uresničevanje ambicioznejših ciljev bo tako potrebno zagotavljati tudi izvenproračunska sredstva, zlasti sredstva iz zasebnih virov ter proračuna Evropske unije.

Spodnja tabela prikazuje plan sredstev, ki se bodo namenila za to področje razdeljeno po letih, v obdobju od 2018 – 2021.

Tabela 3: Višina planiranih proračunskih sredstev za področje kulture

	2018	2019	2020	2021
Knjižnica Lenart	28.500,00	28.500,00	28.500,00	28.500,00
Javni sklad RS za kulturne dejavnosti	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00
Ljubiteljska kultura oziroma programi na področju kulture – javni razpis	4.000,00	4.000,00	4.000,00	4.000,00
Drugi programi in projekti v kulturi	7.000,00	7.000,00	7.000,00	7.000,00
KULTURA SKUPAJ	40.500,00	40.500,00	40.500,00	40.500,00
		SKUPAJ OD 2018-2021		162.000,00

Planirana sredstva skupaj po letih za namene kulture znašajo 162.000,00 € in se letno uskladijo s sprejetim proračunom.

Vsako leto se v proračunu uskladijo sredstva za namene kulture ter so dopustne nove možnosti sofinanciranja drugih pomembnih kulturnih projektov v občini, npr. sofinanciranje ZKD Slovenske gorice, če pride do soglasja med občinami UE Lenart.

4.1.3 Pogoji za sofinanciranje in način razdelitve sredstev

Javne kulturne dobrine se zagotavljajo s financiranjem javnih služb in sofinanciranjem javnih kulturnih programov in projektov, ki jih organizirajo ljubiteljska kulturna društva.

Občina v skladu s predpisi predvideva naslednje postopke financiranja:

- financiranje javnih zavodov na podlagi sklenjene letne pogodbe o namenski porabi javnih sredstev,
- financiranje javnih kulturnih programov in projektov na podlagi javnega razpisa in sklenjene pogodbe o financiranju,
- investicije v kulturi.

4.2 Investicije v kulturi

Lokalni program kulture na področju investicij v kulturi zasleduje zlasti:

- ohranjanje in modernizacijo (izboljševanje in posodobitev) dosedanjih prostorov in opreme za potrebe izvajanja kulturnih dejavnosti,
- zagotavljanje in vzpostavljanje novih kapacitet v prostore in opremo, ki se namenja za kulturne programe in projekte,
- ohranitev kulturnih spomenikov v občini,
- investicije, kot podlaga za vzpostavitev kulturnega turizma v občini.

4.3 Vzpostavitev Zavoda za turizem in kulturo

Namen ustanovitve zavoda je doseganje usklajene, kakovostne in celovite turistične ponudbe, izkoriščanje naravnih danosti in etnoloških ter kulturnih posebnosti območja, ter promocija in spodbujanje razvoja turizma na območju občine Benedikt.

Dejavnosti zavoda bi bile naslednje:

- raziskovanje in analiziranje trga na področju turizma,
- oblikovanje celovite turistične ponudbe na območju,
- koordiniranje subjektov na področju turizma in drugih subjektov ter vodenje registra turističnih aktivnosti,
- informacijska turistična dejavnost,
- informacijska kulturna dejavnost,
- spodbujanje razvoja celovitih turističnih proizvodov turističnega območja,

- trženje celovite turistične ponudbe na ravni turističnega območja,
- razvoj in vzdrževanje skupne turistične infrastrukture,
- razvoj in vzdrževanje javnih površin namenjenih turistom,
- organizacija in izvajanje prireditev,
- izvajanje galerijske in razstavne dejavnosti,
- ozaveščanje in spodbujanje lokalnega prebivalstva za pozitiven odnos do turizma in kulture,
- izvajanje lokalne turistične vodniške službe,
- upravljanje z nepremičninami in premičninami,
- druge storitve, ki jih v turističnem območju brezplačno nudijo turistom.

5 ZAKLJUČEK

Lokalni program kulture v občini je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike, ki je pripravljen na podlagi veljavne zakonodaje. Sprejema se za obdobje štirih let, od leta 2018 do leta 2021 in opredeljuje predvsem kulturne prioritete in cilje ter ukrepe za doseganje le-teh na območju občine Benedikt.

Občina namenja kulturni dejavnosti pomembno mesto v strategiji nadaljnjega razvoja, kar dokazuje tudi pričujoči lokalni program kulture, katerega namen je zagotoviti pogoje za skladen razvoj kulture v občinskem prostoru, pogoje za dvig kulturne ustvarjalnosti in večjo dostopnost kulturnih dobrin ter pogoje za spodbujanje kulturne raznolikosti.

Občina namerava poleg javnih kulturnih dobrin, ki jih predvideva zakon (knjižničarstvo, varstvo kulturne dediščine, arhivska dejavnost ipd.), v primerljivem obsegu kot doslej002C dolgoročno podpirati tudi ljubiteljske kulturne dejavnosti.

Ena izmed prioritete bo zagotavljanje dostopnosti kulture vsem občanom, kar bo doseženo z optimalnim delovanjem in razvijanjem javne kulturne infrastrukture, zagotavljanjem dostopnosti javne kulturne infrastrukture najširšemu krogu izvajalcev in zagotavljanjem kvalitetnih programov.

Za oblikovanje kulturnega življenja v občini je pomembno predvsem to, da programi sledijo viziji. Z izvedbo programskih nalog oziroma predlaganih ukrepov in aktivnostmi bo občina skupaj s partnerji – nosilci kulturnega življenja omogočala ter spodbujala nadaljnji razvoj kulture na območju občine.

Lokalni program kulture Občine Benedikt se lahko v obdobju od 2018-2021 spreminja, novelira in dopolnjuje.

PRILOGA 1: Seznam kulturne dediščine v občini Benedikt

Arheološka najdišča

Ime	Evid. šte.	Lokacija	Opis
Benedikt v Slovenskih goricah - Gomila	1046	Parc. št.: 68/2 k.o. Benedikt	Na gozdnem grebenu med potokoma Ročico in Drvanjo leži časovno neopredeljena posamična gomila, s premerom 12,5 metra in višino 0,8 metra. V sredini na vrhu gomile so vidni sledovi kopanja, najdbe pa so izgubljene. S svojo dominantno lego nad potokom Bačkova predstavlja pomemben vizualni prostorski marker v rimskodobni kulturni krajini.
Benedikt v Slovenskih goricah - Rimska gomila	1047	Parc. št.: 436/14 k.o. Benedikt	V gozdu, med Benediktom in Trstenikom, leži nad opušenima kolovozoma sploščena rimska gomila s premerom 10,8 metra in ohranjeno višino 1,6 metra. Delno jo je poškodoval tudi kolovoz. Gomila kot del obsežnega rimskodobnega gomilnega grobišča, ki se razprostira vse od benediškega pokopališča v smeri proti severu, nad potokom Drvanja, predstavlja pomemben sestavni del rimskodobne kulturne krajine.
Benedikt v Slovenskih goricah - Rimsko gomilno grobišče	1012	Parc. št.: 429/1 k.o. Benedikt	Na položnem gozdnatem grebenu, severno od vasi in nad pokopališčem v Benediktu ležijo najprej 3 večje gomile, nekaj višje je 5 manjših in na vrhu grebena še 8 gomil (skupaj 16 gomil). Vse imajo na vrhu sledove nekdanjega kopanja. Gomile ležijo med drevjem, so delno zaraščene in obdane z gozdnato podrastjo. Imajo ohranjene premere od 5,2 do 13,2 metra in višine od 0,4 do 2 metra. Verjetno so bile gomile tudi na današnjem pokopališču, kjer je bila najdena kamnita pepelnica. Gomile, ki so del obsežnega kompleksa rimskodobnega gomilnega grobišča, katero se razprostira nad potokom Drvanja vse od benediškega pokopališča do Trstenika, predstavljajo pomemben sestavni del rimskodobne kulturne krajine.
Drvanja – Gomila	1060	Parc. št.: 354/2 k.o. Drvanja	Ob kolovozu na vrhu gozdnatega grebena je ohranjena nepoškodovana in neopredeljena gomila, s premerom 17 metrov in ohranjeno višino 1,8 metra. Gomila, ki je del obsežnega kompleksa rimskodobnega gomilnega grobišča, katero se razprostira nad potokom Drvanja vse od benediškega pokopališča do Trstenika, predstavljajo pomemben sestavni del rimskodobne kulturne krajine.
Drvanja – Rimska gomila	1059	Parc. št.: 332 k.o. Drvanja	Na gozdnem grebenu, severno od Benedikta, leži manjša in delno poškodovana rimska gomila s premerom 7 metrov in ohranjeno višino 0,5 metra. Gomila, ki je del obsežnega kompleksa rimskodobnega gomilnega grobišča, katero se razprostira nad potokom Drvanja vse od benediškega pokopališča do Trstenika, predstavljajo pomemben sestavni del rimskodobne kulturne krajine.
Drvanja – Rimskodobna naselbina Strmškova njiva	10657	Parc. št.: 193/1, 193/2, severni del 194, 195, 196/1, 196/2, severni del	Pod grobiščem, so bili na njivah ob potoku Drvanja odkriti sledovi temeljev rimske stavbe, odlomki rimske keramike, opeke in železne žlindre. Ob obdelavi večkrat izorjejo lomljeni apnenec, prodnike in polomljene kose tegul. Rimska kulturna plast z

Ime	Evid. števil.	Lokacija	Opis
		196/3, 196/4, 196/5, 174/2, 176 k.o. Drvanja	gradbenimi ostalinami je že delno uničena, kljub temu pa ohranjeni ostanki naselbine predstavljajo pomemben arheološki vir v prvotni legi, ki skupaj s pripadajočim gomilnim grobiščem tvorita poselitveno jedro, pomembno za razumevanje rimskodobne kulturne krajine.
Drvanja - Rimsko gomilno grobišče	1015	Parc. št.: 198/1 k.o. Drvanja	Na vrhu gozdnega grebena, severno od vasi, leži 8 rimskih gomil, ki so zaradi starih kolovozov delno poškodovane. Imajo ohranjene premere od 7 do 11,5 metra in ohranjene višine 0,2 do 0,7 metra. Grobišče skupaj s pripadajočo naselbino tvori poselitveno jedro, pomembno za razumevanje rimskodobne kulturne krajine.
Ihova - Rimski stavba	1018	Parc. št.: 664, 665 in 666 vse k.o. Ihova	Na ravnini, med reko Ščavnico in pod gričem z zaselkom Gomile, so na njivah sledovi rimske arhitekture, ki so bili dokumentirani ob sondiranju 1962. leta. Sledovi temeljev so široki do 65 cm in ohranjeni v višino do 20 cm. Ljudsko izročilo govori o »potopljenem mestu«, »pogreznjeni cerkvi« ali »gradu«. Zelo dobro ohranjeni stavbni ostanki predstavljajo pomemben vir preučevanja rimskodobne kulturne krajine.
Ločki Vrh – Gomila	1055	Parc. št.: 150/1, 150/2 k.o. Trotkova	Na gozdnatem južnem pobočju grebena leži nepoškodovana in časovno neopredeljena gomila, s premerom 18 metrov in višino 1,8 metra. Gomila predstavlja prostorski marker, katerega pozicija in vsebina pomembno prispevata k razumevanju preteklih kulturnih krajin.
Obrat – Arheološko najdišče pod Tremi kralji	1021	Parc. št.: 573/1, 573/2, 574/1, 575, 576/1, 576/2 k.o. Benedikt	V gozdu, severno od ceste Benedikt - Trotkova in na južnem pobočju hriba s cerkvijo sv. Treh kraljev, so vidne še 4 delno prekopane rimske gomile, s premeri 9 do 14 metrov in ohranjenimi višinami 0,7 do 1,8 metra. Najdbe so izgubljene. Zahodno od gomil so bili na njivah odkriti sledovi rimske arhitekture (temelji zidov, opeka), ki so bili le delno raziskani leta 1963. Grobišče skupaj s pripadajočo naselbino tvori poselitveno jedro, pomembno za razumevanje rimskodobne kulturne krajine.
Obrat - Rimske stavbe	1020	Parc. št.: 981/1, 981/2, 981/3, 981/4, 981/5, , 986, 988, 989, 1000, 1001, 1002, 1003, 1004/1, 1004/2, 1006, 1007, 1008, 1009, 1139 del k.o. Benedikt	Zahodno od ceste Osek - Benedikt, so bili na pobočnih njivah odkriti sledovi rimskih stavb z že delno izkopanimi temelji. Kljub relativno slabi ohranjenosti, predstavljajo arheološke ostaline v prvotni legi pomemben vir informacij za razumevanje rimskodobne kulturne krajine.
Obrat - Rimski gomili	1019	Parc. št.: 848, 849 k.o. Benedikt	Na gozdnatem robu in na vrhu pobočja, sta ohranjeni delno poškodovani manjši rimski gomili s premeri 6 in 7 metrov ter ohranjenimi višinami 0,4 in 0,7 metra. V bližini so bile še manjše, vendar danes že izravnane gomile. Gomili skupaj z bližnjimi stavbnimi ostanki tvorita poselitveno jedro, pomembno za razumevanje rimskodobne kulturne krajine.

Ime	Evid. šte.	Lokacija	Opis
Spodnja Ročica - Rimsko gomilno grobišče	1034	Parc. št.: 618/3 k.o. Spodnja Ročica	Na terasastem gozdnem pobočju, severno od vasi leži 14 rimskih, delno prekopanih gomil. Nepoškodovane so le tri. Imajo premere od 5,5 metra do 11,5 metra in ohranjene višine od 0,7 do 1,3 metra. Kljub relativno slabi ohranjenosti, predstavljajo arheološke ostaline v prvotni legi pomemben vir informacij za razumevanje rimskodobne kulturne krajine.
Trotkova - Rimsko gomilno grobišče	782	Parc. št.: 348, 383/1 k.o. Trotkova	Na južnem gozdnem grebenu nad krajevno cesto Obrat - Negova, je največje gomilno grobišče v Slovenskih goricah, ki šteje 57 gomil. V večini so bile gomile v preteklosti delno prekopane, najdbe (grobnica pepelnica, bronasti novci, steklene in glinaste posode) pa so izgubljene. Gomile z ohranjenimi višinami od 0,2 do 2 metrov imajo premere od 5 do 12,8 metra. Gomilno grobišče predstavlja pomemben vir informacij za razumevanje rimskodobne kulturne krajine.
Trstenik - Rimsko gomilno grobišče	1032	Parc. št.: 562/2 k.o. Trije kralji	Na grebenu in ob robu kolovoza, severno od Benedikta, je v gozdu še 7 nepoškodovanih gomil. Imajo ohranjene višine od 0,6 do 1,7 metra in premere od 8,7 do 13 metrov. Gomilno grobišče predstavlja pomemben vir informacij za razumevanje rimskodobne kulturne krajine.
Benedikt v Slovenskih goricah – Depojska najdba negovskih čelad na Ženjaku	1065	Parc. št.: 802 k.o. Benedikt	Leta 1811 so pri krčenju gozda na pobočju pod vrha grebena odkopali 26 bronastih čelad, ki so danes večinoma shranjene v KM Dunaj (inv. 1659-1670), Joanneumu v Gradcu (inv. 6129-6134, 6470) in NM Lj (inv. 6291), pet pa jih je izgubljenih ali v zasebni lasti. Po nekdanjem sedežu gosposke v bližnjem gradu Negova so dobile in do danes ohranile ime "negovske čelade". Časovno pripadajo obdobju od 3. stol. pr. n. š. dalje. Njihova posebnost je tudi v tem, da imata dve vrezane napise, od katerih je bil eden spoznan za najstarejši germanski zapis. Oba napisa, o katerih ni enotnih mnenj, kažeta, da so bile čelade uporabljene še v poznejšem času. Arheološke raziskave med 2. svetovno vojno so potrdile stališče, da ne gre za selišče, temveč za založno najdbo.
Benedikt v Slovenskih goricah - Cerkev sv. Benedikta	1068	Parc. št.: *71, 460/5, 474/1, 475 k.o. Benedikt	Cerkev sv. Benedikta stoji sredi strnjenege vaškega naselja. Enotno stavbno maso pokriva dvokapnica. Nad zahodno fasado, ki ga zaključujeta dva vogalna opornika, se dviga masiven zvonik. Celotno stavbo, ki deluje okorno, razbijajo le gotško zašiljena okna in gotski prezbitarij na vzhodu s petosminskim zaključkom. Zahodna fasada je nečlenjena. Ima trojen vhod in okenske odprtine ter gotško biforo tik pod zvonikom. Cerkev se prvič omenja leta 1329, a je v osnovi še starejša. Njeni najstarejši deli so gotška okna in prezbitarij. Obok ladje je okrašen z grbi in ima letnice prezidav 1758, 1835, 1866. Zvonik je bil obnovljen leta 1821. Cerkveni prostor se je razvijal postopoma iz enoladijskega v dvoladijski prostor. Križni obok v prezbitariju in kvadratne obočne pole so verjetno plod zavestne zakasnitve 16. stoletja, ki je tako značilna za slovenjegoriški prostor. Cerkev sv. Benedikta predstavlja kvaliteten primer raščene cerkvene arhitekture.

Ime	Evid. šte.	Lokacija	Opis
Benedikt v Slovenskih goricah – Župnišče	13861	Parc. št.: *73,*74,*75, 471/3, 473/1, 473/2, 473/3, 473/4, 474/2, 474/3, južni del 1145/7, osrednji del 1145/11 k.o. Benedikt	Župnišče pri cerkvi je kvaliteten primer gradnje 17. stoletja, ki verjetno v osnovi skriva srednjeveško osnovo. Nedvomno je stavbna zgodovine župnišča povezana s cerkvijo sv. Benedikta, ki se prvič omenja že leta 1329, a je v osnovi še starejša.
Spodnja Bačkova – Hiša Spodnja Bačkova 5	11054	južni del parc. št. 885 k.o. Drvanja	Lesena, z ilovico ometana in z apnom pobeljena hiša, krita s strmo dvokapno čopasto slamnato streho s širokimi napušči stoji ob cesti v razloženem naselju. Oba čelna zatrepa »svisli« sta izvedena iz lesenih desk. Razporeditev prostorov v hiši je tradicionalna: v srednji osi sta veža in kuhinja - ohranjena je črna kuhinja, levo od glavnega vhoda je bivalni prostor »hiša« z lončeno krušno pečjo, desno pa manjša soba. Stavba, značilna kmečka hiša izvira iz 19. stoletja.
Spodnja Bačkova – Hiša Spodnja Bačkova 21	24993	Parc. št. 809/2 k.o. Drvanja	Lesena pritlična podkletena stavba, z zidano, obokano kletjo, je krita s strmo dvokapno salonitno streho. Hiša stoji ob cesti, postavljena je pravokotno nanjo. Vhod v klet je na zatrejni, cestni strani stavbe, vhod v stanovanjski del pa na podolžni strani hiše. Bivalni del hiše je grajen v kladni konstrukciji iz tesanih brun, ometan z ilovico in pobeljen z apnom. Zadnji, gospodarski del stavbe je izveden iz lesenega opaža. Stavba, značilna kmečka hiša izvira iz druge polovice 19.stoletja.
Sveti Trije kralji v Slovenskih goricah – Domačija Sveti Trije kralji v Slovenskih goricah 9	28239	Parc. št. * 16, jugozahodni del 58/4 k.o. Trije kralji	Domačija, ki jo sestavljata hiša in gospodarsko poslopje je locirana pod župno cerkvijo. Obe stavbi sta zidani, kriti s strmima dvokapnima opečnima strehama. Hiša je pet osna. Vhod v hišo je v srednji osi skozi kamnit portal, opremljen z bidermajersko oblikovanimi dvokrilnimi vrati. Tloris notranjščine je tradicionalen: v srednji osi sta veža in kuhinja, levo in desno sobe in shramba. Gospodarsko poslopje ima značilni široki odprti hodnik po dolžini stavbe. Stavbi, nekoč srednje velike kmetije sta bili postavljeni v drugi polovici 19.stoletja.
Sveti Trije Kralji v Slovenskih goricah - Cerkev sv. Treh Kraljev	718	Parc. št.: *1 k.o. Trije kralji	Podružnična cerkev sv. Treh kraljev se nahaja na vrhu zaobljenega griča, ki se dviga nad naseljem sv. Trije kralji. Zgrajena je bila v letih 1521 - 1588 in je pomembna zaradi kvalitetne arhitekturne obdelave, bogatih kamnoseško obdelanih portalov in cerkvene opreme. Najpomembnejši del opreme je gotski krilni oltar Kristusovega rojstva iz okoli 1558 v glavni ladji in oltar Marijinega vnebovzeta iz 1611 in 1636 v stranski južni ladji. V cerkvi so še oltarna skupina s sliko Sv. Treh kraljev iz 1620 in oltarni sliki ob prvem stebri glavne ladje, skupina Kalvarija iz okoli 1550 in kamnita prižnica iz okoli 1575. Cerkev sestavljajo enotna poznogotska stavba s stopnjevanimi oporniki, baročna zakristija na jugu in masiven zvonik z ozkim stopniščem. Na vzhodu je korni kvadrat z dodanim oltarnim zaključkom. Zahodno fasado členi portal, manjša okenca in venčni zidec gotskega profila, ki v zamikih obteka celotno zunanjščino, obdano z bogatim vencem dvakrat stopnjevanih opornikov.

Ime	Evid. šte.	Lokacija	Opis
			Notranjščino glavne ladje pokriva grebenasti mrežasti obok s sklepniki, prezbiterij pa mrežasti obok. Cerkev sv. Treh kraljev je najpomembnejši predstavnik t.i. «slovenjegoriške gotike» in tipičen primer poznogotskega oblikovanja prostora, ki z nekaterimi oblikovnimi in prostorskimi elementi že nakazujejo renesanso.
Sveti Trije Kralji v Slovenskih goricah – Mežnarija	9573	Parc. št.: *2 k.o. Trije kralji	Gradbeno zgodovino mežnarije povezujemo z gradbeno zgodovino p.c. sv. Treh kraljev in ž.c. sv. Benedikta. Prvi podatek o p.c. sv. Treh kraljev zasledimo leta 1521, ko je salzburski nadškof in kardinal Matevž Lang dovolil takratnemu benediškemu župniku Juriju Prosenjaku in posestniku zemlje na kateri stoji cerkev, lastniku Freihofa v Radgoni, Krištofu pl. Myndorfu, gradnjo cerkve, župniku pa dovolil da mašuje, ko cerkev še ni bila dograjena. Gradnja mežnarije se ujema z gradnjo cerkve, ki je bila zgrajena med leti 1521 in 1588 in se slogovno v celoti ujema s p.c. sv. Treh kraljev, ki je najpomembnejši predstavnik t.i. slovenjegoriške gotike. Mežnarija je od p.c. sv. Treh kraljev locirana približno 20 m v smeri proti jugu. Nadstropna stavba v obliki črke L je v glavnem podolžnem traktu gotska, v širšem krajšem delu pa baročna. V svojem ožjem in daljšem gotskem delu je podkletena, v širšem in krajšem kasneje prizidanem kraju pa enoetažna. Zaradi močnega padca terena proti jugu deluje v svojem gotskem podkletenem delu kot enonadstropna stavba, medtem ko se v hišo vstopa na zgornjem ravnem delu, nedaleč od zahodnega portala cerkve. Oba trakta pokriva strma enokapnica. Okenske odprtine na daljšem gotskem traktu so kamnoseško obdelane, skoraj kvadratne oblike in se med seboj rahlo razlikujejo po dimenzijah, načinu obdelave kamnoseških detajlov in poslikavi, ki pa je ohranjena samo fragmentarno. V klet stopamo z južne glavne fasade.
Štajngrova – Hiša Štajngrova 83	28238	Parc. št. 405/6 k.o. Trije kralji	Zidana, pritlična, delno podkletena hiša, krita s strmo opečno dvokapno streho je oblikovana na L. Stoji v okviru domačije v razloženem naselju pod cesto. Razporeditev prostorov v stavbi je tradicionalna: stanovanjskemu delu sledi gospodarski prostor s prešo pod isto streho. Vinska klet je obokana. Hiša izvira iz druge polovice 19.stoletja, kar pričata letnici, ena na čelu zatrepne fasade (188.), druga na kamnitem kletnem portalu iste fasade. Hiša je bila leta 1930 obnovljena (letnica nad glavnim vhodom). Na dvorišču stoji vodnjak na kolo.
Štajngrova – Hiša Štajngrova 88	23857	Zahodni del parc. št. t. *77 k.o. Trije kralji	Na slemenu razloženega naselja stoji ob cesti poslopje nekoč vinogradniškega posestva. Prvotno je tu stal Fuksov grad. Enonadstropna hiša in pritlično gospodarsko poslopje, oba krita s strmima dvokapnima opečnima strehama stojita v nizu. V gospodarskem poslopju je ohranjena stara lesena preša. Hiša, ki je že delno prenovljena je podkletena z mogočno obokano vinsko kletjo. Vhodna lopa kleti ima kamnit polkrožno zaključen portal s temenskim sklepnikom na katerem je vklesana letnica 1756 in črke I. E.V.C. Na kletnem oboku je ohranjen napis.

Ime	Evid. šte.	Lokacija	Opis
			Kompleks je ohranjena celota nekdanjega posestva iz 19. stoletja, kjer dominira hiša, v osnovi iz 18. stoletja.
Spodnja Bačkova - Kužno znamenje	7898	severni del parc. št.: 146/2 k.o. Drvanja	Znamenje iz 17. stoletja stoji v neposredni bližini hiše Spodnja Bačkova 33. Na štirikotnem stebrastem podstavku s porezanimi robovi na ajdovo zrno je nadpreklado z renesančno profilacijo polkrožno zaključen nastavek, ki ga krona masiven križ. Znamenje nosi letnico 1613. Na štirih straneh stebra so izpisana imena štirih žrtev kuge. Kužno znamenje predstavlja kvaliteten primer kužnega znamenja iz začetka 17. stoletja.
Drvanja – Perkova kovačija	24691	severni del parc. št. 900 k.o. Drvanja	Kovačija stoji ob cesti v razloženem naselju v okviru domačije. Objekt je grajen iz kamna, ometan in pobeljen ter ima večji za kovačije značilni leseni nadstrešek. Celoto pokriva strma opečna dvokapnica. Ohranjena je tudi notranjščina z ognjiščem in raznovrstnim kovaškim orodjem. Kovačija je tipičen objekt kovaške obrti, zgrajen verjetno v začetku 20. stoletja.

